

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN GIA TOẢN

**GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH CHƯƠNG TRÌNH
XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TỈNH BẮC NINH
GIAI ĐOẠN 2014-2020**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN GIA TOẢN

**GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH CHƯƠNG TRÌNH
XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TỈNH BẮC NINH
GIAI ĐOẠN 2014-2020**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS ĐINH CÔNG TUẤN

THÁI NGUYÊN, 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học của riêng tôi, các số liệu nêu trong Luận văn là trung thực. Những kết luận khoa học của Luận văn chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình khoa học nào khác.

Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện hoàn thành Luận văn này đã được cảm ơn, các thông tin trích dẫn trong luận văn này đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng 5 năm 2014

Tác giả

Nguyễn Gia Toán

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện Đề tài, Tôi xin chân thành cảm ơn:

- Ban Giám hiệu, Khoa đào tạo Sau đại học, Khoa Quản lý kinh tế - Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã giúp đỡ để Tôi hoàn thành Luận văn.

- Các Thầy Cô Khoa Quản lý kinh tế và các Thầy Cô đã giảng dạy, giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và làm Luận văn.

- UBND tỉnh Bắc Ninh, Sở Xây dựng Bắc Ninh, Sở Nông nghiệp và PTNT Bắc Ninh, Chi cục Phát triển nông thôn Bắc Ninh, Cục Thống kê Bắc Ninh, Sở Kế hoạch và Đầu tư Bắc Ninh, Sở Tài chính Bắc Ninh, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội Bắc Ninh đã tham gia ý kiến và tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp đỡ Tôi hoàn thành Luận văn.

- UBND cấp huyện, phòng Quản lý xây dựng cấp huyện, phòng Nông nghiệp và PTNT các huyện, thị xã, thành phố trong tỉnh Bắc Ninh; UBND các xã: Khắc Niệm, Tương Giang, Đông Thọ, Phượng Mao, Tân Chi, An Bình, Bình Dương, Trung Khê đã tạo mọi điều kiện giúp Tôi trong quá trình thu thập số liệu tại địa phương.

- Các đồng chí cán bộ cơ sở, các hộ nông dân các địa phương đã nhiệt tình giúp đỡ tôi trong quá trình điều tra, thu thập số liệu.

- Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS Đinh Công Tuấn (hiện là Tổng Biên tập Tạp chí Châu Âu) đã tận tình hướng dẫn và giúp đỡ Tôi hoàn thành Luận văn.

- Tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới các đồng chí, đồng nghiệp, bạn bè và gia đình đã tạo mọi điều kiện thuận lợi và giúp đỡ, động viên khích lệ đồng thời có những ý kiến đóng góp quý báu trong quá trình Tôi thực hiện Luận văn.

Thái Nguyên, ngày tháng 5 năm 2014

Tác giả

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ, HÌNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2.1. Mục tiêu nghiên cứu	2
2.2. Nhiệm vụ, nội dung nghiên cứu.....	3
2.3. Đối tượng nghiên cứu	3
3. Phạm vi nghiên cứu	4
3.1. Phạm vi không gian	4
3.2. Phạm vi thời gian.....	4
4. Ý nghĩa khoa học của luận văn	4
4.1. Ý nghĩa về lý luận và thực tiễn	4
4.2. Những đóng góp mới của đề tài	5
5. Bộ cục của luận văn.....	6
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CHƯƠNG TRÌNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI	7
1.1. Cơ sở lý luận.....	7
1.1.1. Quan điểm của Đảng ta về xây dựng NTM trong giai đoạn hiện nay.....	7
1.1.2. Một số cơ sở lý thuyết về xây dựng NTM	10
1.2. Cơ sở thực tiễn.....	14
1.2.1. Tổng quan tình hình xây dựng NTM trên toàn quốc.....	14
Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – Đại học Thái Nguyên	http://www.lrc-tnu.edu.vn/

1.2.2. Bài học kinh nghiệm về xây dựng NTM tại một số tỉnh lân cận.....	16
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	25
2.1. Những nội dung đặt ra cần giải quyết	25
2.1.1. Những câu hỏi đặt ra khi nghiên cứu đề tài	25
2.1.2. Những nội dung đặt ra cần giải quyết	25
2.2. Phương pháp nghiên cứu	25
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin số liệu (phương pháp định lượng)...	26
2.2.2. Phương pháp phân tích, đánh giá thông tin số liệu (phương pháp định tính).....	29
Chương 3. NỘI DUNG VÀ KẾT QUẢ CHƯƠNG TRÌNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI GIAI ĐOẠN 1 (2010-2013)	31
3.1. Thực trạng nông thôn Bắc Ninh và 8 xã điểm trước khi xây dựng NTM	31
3.2. Nội dung chương trình xây dựng nông thôn mới	34
3.2.1. Nguyên tắc và cơ chế, chính sách của Nhà nước về xây dựng NTM....	34
3.2.2. Công tác chỉ đạo, điều hành và giám sát của UBND tỉnh trong việc triển khai xây dựng NTM giai đoạn 1 tại 8 xã điểm (năm 2010-2013).....	36
3.2.3. Công tác tham mưu và thực hiện nhiệm vụ của các Sở, Ngành và các tổ chức Đoàn thể.....	43
3.2.4. Công tác tổ chức thực hiện các tiêu chí của chính quyền 8 xã điểm.....	46
3.3. Kết quả đạt được và bài học kinh nghiệm xây dựng nông thôn mới tại 8 xã điểm.....	48
3.3.1. Kết quả đạt được tại 8 xã điểm theo các tiêu chí	48
3.3.2. Một số khó khăn, hạn chế trong quá trình tổ chức triển khai chương trình xây dựng NTM	60
3.3.3. Nguyên nhân của những tồn tại cần khắc phục.....	62
3.3.4. Bài học kinh nghiệm xây dựng nông thôn mới tại 8 xã điểm.....	65

3.4. Chương trình, kế hoạch tổ chức thực hiện xây dựng NTM tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2 và giai đoạn 3	68
3.4.1. Chương trình, kế hoạch tổ chức thực hiện giai đoạn 2 (2014-2016)	68
3.4.2. Chương trình, kế hoạch tổ chức thực hiện giai đoạn 3 (2017-2020)	69
Chương 4. GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH CHƯƠNG TRÌNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TỈNH BẮC NINH GIAI ĐOẠN 2014 - 2020	71
4.1. Các giải pháp và đề xuất	71
4.1.1. Các giải pháp và đề xuất về cơ chế chính sách của Nhà nước (cấp Trung ương)	71
4.1.2. Các giải pháp và đề xuất về công tác chỉ đạo điều hành của địa phương (cấp tỉnh)	73
4.1.3. Các giải pháp và đề xuất về biện pháp tổ chức thực hiện của chính quyền cấp cơ sở (cấp xã)	81
4.2. Kiến nghị	83
4.2.1. Kiến nghị với Nhà nước về cơ chế, chính sách xây dựng NTM	83
4.2.2. Kiến nghị với tỉnh Bắc Ninh về công tác tổ chức, chỉ đạo, điều hành chương trình xây dựng NTM.....	86
KẾT LUẬN.....	92
TÀI LIỆU THAM KHẢO	93
PHỤ LỤC	97

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

BCĐ	:	Ban chỉ đạo
BCH	:	Ban chấp hành
BHYT	:	Bảo hiểm y tế
BQL	:	Ban quản lý
CNH-HĐH	:	Công nghiệp hoá - Hiện đại hoá
GTVT	:	Giao thông vận tải
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
HTX	:	Hợp tác xã
KHCN	:	Khoa học công nghệ
NN&PTNT	:	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NTM	:	Nông thôn mới
THCS	:	Trung học cơ sở
UBND	:	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Tổng hợp số xã đã hoàn thành việc lập và phê duyệt quy hoạch NTM trên cả nước	15
Bảng 2.1. Phân bổ mẫu điều tra, khảo sát	27
Bảng 2.2. Tổng hợp kết quả điều tra, khảo sát.....	30
Bảng 3.1. Đơn vị hành chính tỉnh Bắc Ninh	32
Bảng 3.2. Kết quả đầu tư xây dựng hạ tầng nông thôn tỉnh Bắc Ninh trước khi xây dựng NTM (giai đoạn 2006 - 2010)	50
Bảng 3.3. Kết quả sau 2 năm thực hiện kế hoạch theo các tiêu chí (tính đến thời điểm tháng 10/2012)	51
Bảng 3.4. Kết quả đầu tư xây dựng hạ tầng kinh tế xã hội NTM tại 8 xã điểm (tính đến tháng 10/2012).....	52
Bảng 3.5. Tình hình quy hoạch và thực hiện quy hoạch tại các xã (tính đến tháng 6/2012)	53
Bảng 3.6. Tình hình thực hiện tiêu chí giao thông (tính đến tháng 6/2012)	53
Bảng 3.7. Tình hình thực hiện tiêu chí thủy lợi (tính đến tháng 6/2012)	54
Bảng 3.8. Tình hình thực hiện tiêu chí về điện nông thôn (tính đến tháng 6/2012)	54
Bảng 3.9. Tình hình thực hiện tiêu chí về bưu điện (tính đến tháng 6/2012)	54
Bảng 3.10. Tình hình thực hiện tiêu chí nhà ở dân cư (tính đến tháng 6/2012)	55
Bảng 3.11. Tình hình thực hiện tiêu chí về giáo dục (tính đến tháng 6/2012)	55
Bảng 3.12. Tình hình thực hiện tiêu chí cơ sở vật chất văn hóa (tính đến tháng 6/2012)	55
Bảng 3.13. Tình hình thực hiện tiêu chí về y tế (tính đến tháng 6/2012)	56
Bảng 3.14. Tình hình thực hiện tiêu chí môi trường (tính đến tháng 6/2012)	56
Bảng 3.15. Tình hình thực hiện tiêu chí hệ thống tổ chức chính trị xã hội (tính đến tháng 6/2012).....	57

DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ, HÌNH

Sơ đồ 3.1. Các bước xây dựng NTM ở cấp xã.....	42
Biểu đồ 3.1. Thực trạng nông thôn Bắc Ninh đạt được theo Bộ tiêu chí NTM (tính đến tháng 6/2012).....	59
Biểu đồ 3.2. Thực trạng nông thôn Bắc Ninh theo nhóm số tiêu chí đạt được (tính đến tháng 6/2012).....	59
Hình 3.1. Bản đồ hành chính tỉnh Bắc Ninh	32